

Kad ragus nulaužus
lenkų

PONAMS

THE FIRST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CENTRAL AND
WESTERN STATES. ESTABLISHED 1893.

Published and distributed under Permit 582 authorized by the act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago Ill. By order of the President. A. S. BURLESON, Postmaster General.

METAI: (Sav. XXVI). Dienr. III.

No. 52

CHICAGO, ILL., UTARNINKAS, KOVAS-MARCH 2 d., 1920 m.

KOPIJA—COPY 2c.

LIETUVA

"LITHUANIA" DAILY

SENIAUSIAS LIETUVIŲ LAIKRASTIS VIDURINISSE-VAKARINISSE
VALSTIJOSE. ĮNŠTEIGTAS 1893.

Nesigailėk pinigų

paskolos

BONAMS

U.S. Steel Trust 'nera' trustas

Japonijos darbininkai kelia maištą.

Lenkai reikalauja iš Rusų
\$7,875,000,000.

U. S. STEEL TRUST "NERA" TRUSTAS.

ŠOVĖ Į ANGLIJOS PASIUNTINĖ.

Washington, kovo 1 d. — Su-
vienytų Valstijų Plieno korpora-
cija šiandien laimėjo teisėtą pri-
pažinimą Suv. Valstijų augsčiaus-
siaje teisme.

Keturiais balsais prieš tris teis-
mas nusprendė, kad šita korporaci-
ja nėra neteisėta sąjunga Sher-
mano prieštrustinio įstatymo
reikšmės.

Teisėjų mažuma tvirtino, kad
šita korporacija yra neteisėtas
monopolius ir ji reikia išardyti.

Teismo atmetimas bylos prieš
korporaciją nepakenks valdžiai
savo paprastoje veikloje.

Šiandieninis nusprendimas už-
baigė vieną ilgiausių bylų feder-
ralioje teismuose. Byla buvo už-
vesta Taifo administravimo lai-
ku ir tęsėsi augsčiausioje teisme
per septynis metus.

Didžiulio savo nuomonę rėmė
ypatingai dviem dalykais: viena,
kad patį korporacijos didumą
nėra peržengimo prieštrustinio
įstatymo; antra, kad plieno kor-
poracija, turėdama didelę galybę,
nesistengė numaugti konkurenci-
jos, ypač nuo 1911 m. kada
šita byla prasidėjo.

Priešingoji nuomonė, priren-
ta teisejo Day tvirtino, kad nėra
švejonės, jog kaltinamieji, Suv.
Valstijų plieno korporacija ir Le-
ljos priklausomos korporaci-
jos, kurios sudaro šią organizaci-
ją yra sudarę priešingai Sher-
mano aktui.

"Per daugelį metų, kaip užra-
šai parodo, šita neteisėta organi-
zacija pavartojo savo galybę kon-
troliauti kainų per susidė-
mus, susidraugavimus, pirklybi-
nius susirinkimus ir aciu pasita-
rimams ir sutartims per taip va-
dinamus "Gary pietus", kur susi-
rinkusieji priešinkai apturėda-
vo patogumus ir bendrą pagalbą
per specialius lenktinijaujančių fir-
mų komitetus."

Mažuma nurodė, kad korpo-
racija turėdama turto už \$1,800,
000,000 turi pajėgą kontroliuoti
plieno pramonę.

JAPONIJOS DARBININ- KAI KELIA MAIŠTĄ

Londonas, kovo 1 d. — Daily
Mail sako, kad Japonijoje kilę di-
deli nesusipratimai su darbinin-
kais. Laikraštis žiežinas, ar val-
džia galinti numalšinti sukilimą,
bet sako, kad sumišimai prasidė-
jo po neseniai apturėtų praneši-
mų, kad japonų kareivių būrys
Sibire prisidėjusis prie bolševikų,
padaręs daug neramumo.

LENKAI REIKALAUJA \$7,875,000,000.

Kopenhaga, kovo 1 d. — Na-
tional Tidende praneša, kad Len-
kija kaip išlyga susitaikymui su
sovietine Rusijos valdžia parei-
kalavo iš jos 31,500,000,000 (apie
\$7,875,000,000).

Londonas, kovo 1 d. — Tikrai
suzinota, kad buvo padarytas ne-
pasekmingas pasikėsinimas ant
Anglijos ministerio Suomijoje,
Helsingfors, lordo Actono gy-
vasties. Ministeriui važiuojant
rinkon rytų, du šuviai palei-
sta į jį, bet nei vienas nepataikė.
Niekas nesusareštuota. Užpuoli-
mo priežastis nesužinota.

FRANCIJOS GELŽKELIŲ STREIKAS ATŠAUKTAS.

Paryžius, kovo 1 d. — Franci-
jos gelžkelių streikas šiandien
pasibaigė. Gelžkelių direktoriai ir
gelžkelininkai susitaikė ir šalies
federacija tuojau paliepė grįžti
prie darbo.

Streikas prasidėjo perėitą sa-
vaitę ant Paryžiaus-Lyons-Tarp-
zemio kelio, subaigė gi buvo
išauktas streikas ant visų gelž-
kelių Francijoje, bet, kaip pra-
nesimai parodė, ne visi darbinin-
kai išėjo streikan. Valdžiai sumo-
bilizavus gelžkelininkus karinei
tarybai streikui lauzyti, pusė dar-
bininkų pasiliko prie darbo.

Darbo federacija manė šaukti
visuotinę streiką visuose amatuo-
se, paskutiniame reikale, bet šiandien vakare išsivadėjo to plen-

STREIKAS MILANE PO- LICIJAI NUŠOVUS 2.

Milanas, kovo 1 d. — Vakar
po susirėmimų minios su polici-
ja, kur policija šaudė į minią ir
pašovė du mirtinai, vidurnaktį
tapo išauktas visuotinis strei-
kas. Šiandien visokis darbas su-
stabdyta mieste. Susirėmimas at-
sitiko delei demobilizuotų kare-
vių susirinkime.

Policija pradėjusi šaudyti, kada
minia emė mētyti akmenimis.
Du sužeistieji pasimirė naktį.

ITALŲ TARYBOS SU SLAVAIS STAIGA NUTRUKO.

Londonas, kovo 1 d. — Pre-
mieras Nitti įspakabėjime su
slavais, kur dalyvavo užsienio mi-
nisteris Trumbic ir buvusi pre-
mieras Pačić, šiandien pasibaigė
staiga. Nėra manoma, kad jie
pradės Londone šią savaitę.

Višas adriatinis klausimas pa-
sileika sustabdytas ir, matomai,
nebus išrištas iki augsčiausioji
taryba turės savo posėdžius Lon-
done, bet jis vėl atidarys tai-
kos konferencijai susirinkus Ry-
me mėnesio pabaigoj.

SUV. VALST. TEISĖJAS PALAIKO 2.5 NUOŠ ALŲ.

Milwaukee, kovo 1 d. — Fe-
deralis teisėjas Geiger išmėgina-
moj byloj užvestoj Manitow-
oc Products kompanijos už-
draudiui įvesti Volsteado aktą,
šiandien nusprendė, kad dirbti ir
pardavinėti 2.5 nuoš. alų yra teisėta.

LIETUVIŲ KALBOS MOKYTOJŲ KURSAS KAUNE
— prie "Saulės" namų. Kursų vedėjas prof. JONAS JABLONSKIS (sėdi kėdėje).

PRAŠO EUROPINIŲ GA- LYBIŲ NEREIKALAUTI BOKSERINIO ATLY- GINIMO.

Pekinas, vasario 22 d. (Pavė-
luota). — Iš Paryžiaus praneša-
ma, kad Dr. Wellington Koo
nurykės specialiai pasiūstas Pa-
ryžiui ir Londonui, matėsi su
europinėmis galybėmis, prašyda-
mas jų, kad likusioji bokserinio
atlyginimo dalis būtų palikta.
Jo patarimas radęs pritarimą pas
kaikurius jų.

STREIKAS SUSTADO FRANCIJOS GELŽ- KELIUS.

Paryžius, vasario 28 d. — Šian-
dien išleistas šalies gelžkelininkų
federacijos visuotinis prisakas
šaukia streikan traukinių patar-
naujojus ir kitus gelžkelininkus
ant visų gelžkelių Francijoje.

Vienok ribotieji traukiniai
vaikščiojo per dieną su pagalba
darbininkų sumobilizuotų iš ka-
riuomenės gelžkelių divizionų ir
civilų, pasisilusių patarnauti.

Višųjų darbų ministerija or-
ganizuoja liuosnorus su automo-
bilais pakeitimui streikininkų.

Šalies Gelžkelių Federacija
šį vakarą formaliai paskelbė iš-
lygos, sulig kuriomis jie grįš prie
darbo. Tomis išlygomis yra uni-
jos pripažinimas, proponuojamo-
jo laipsniuoto alų ploto pripaži-
nimas, bendras pasiskundimas ko-
misijos greitas nustatymas busi-
mojo gelžkelių stovio ir nekerši-
nimas už streiką.

ŠVAIDO BOMBOMIS STREIKE LISBONOJE.

Lisbona, vasario 28 d. — Te-
lefoninių patarnautojų streikas,
kuris tęsiasi čia per paskutines
septynias savaites pasizymi žiau-
rumais. Viena bomba plyšo ties
namais vieno kompanijos direk-
torių Fraser, o kita sugadino na-
mus kitam direktoriui.

Šitą padėtį dar labiau apsū-
kino avalinės sankrovų patar-
nautojų streikas. Vienas žmogus
tapo užmuštas jam atėjus arti
tos vietos, kur bomba sprogo.
Bombos taipgi sprogo kitoje mies-
to dalyse.

FRANCUZŲ OREIVIAI, KURIE SKAITYTA ŽU- VUSIAIS SACHAROJ, ATSIRADO.

Paryžius, vasario 27 d. — Maj.
Vuillemin lakunas ir leit. Chalus,
tėmytojas, kurie praužo dau-
giau kaip savaitę tam atgal belėk-
dami per Sacharos tyrumą, šiandien
sulig frančų oreivų pasiekė
pranešimu, jie laimingai nusilei-
dę Mentakioje, šale Timbaktu prie
Nigerio upės.

15,023 KANADOS KAREI- VIAI GAVO VALDŽIOS ŽEMES.

Ottawa, vasario 27 d. — Sulig
pranešimais apturėtais čia kareivių
apsodinimo komiteto sėdy-
boje, kareivių apsodinimas ant žė-
mės Kanadoje sparčiai žengia
pirmin, ypač trijose vaka-
rinės provincijose: Manitoboje,
Saskatchewane ir Albertoje. Lig-
siol gavo žemės 15,023 atsitarna-
vusieji kareiviai.

KALĖJIMAS VIRTO DEG- TINĖS DIRBYKLA.

Altoona, Pa., vasario 28 d. —
Saltoji Bellwoode, Pa., stovi tuš-
čia nuo to laiko, kaip prievartinė
blaiybė tapo įvesta. Šiandien
tarybos narys Dr. F. B. Forrest
rado ženklus, kad šalčioj dirba-
ma degtinė. Policijos viršininkas
Frank Garland prisipažino, kad
puodai, razinkomis, kukuruzais ir
rugiais įvairiuose rugimo laips-
niuose priklauso jam.

POLICIJA UŽPUOLĖ VO- KIEČIUS KOMUNISTUS IR ŽADA DEPORTUOTI.

Karlsruhe, vasario 28 d. —
Policija šiandien užpuolė slapta
vokiečių komunistų konferenciją
Durlache, rijoje myliose nuo
čia. Konferencijje buvo atstovai
iš Austrijos, Lenkijos, Rusijos ir
Šveicarijos. Juos uždare kalėj-
man iki bus surengta jų deportu-
uoti.

Lietuva Vargo Vargus
Ją Galima Išliuosuoti
Perkant Lietuvos
Bomis.

PALMER PRANEŠA WIL- SONUI, KAD GELŽKE- LINIS PROJEKTAS TINKAMAS.

Washington, vasario 27 d. —
Teisingumo skyrius šiandien su-
grąžino Baltamin nusileistini
gelžkelių projektą; projektas se-
redojo buvo pasiūstas teisingumo
skyriui, klausiant jo nuomonės
apie jį. Prokuroras pranešė pre-
zidentui, kad jis nematęs jame
nieko priešingo konstitucijai.

JERSEY NEPAISO S. V. PRASERGĖJIMO.

New Brunswick, N. J., vasario
28 d. — Mažumas vadas senatė
Thomas Brown šiandien užreiš-
kė, kad 3,50 nuoš. alaus projektas
panedėlyj eis New Jersey's se-
natat ir bus priimtas, paskui į 24
valandas bus pasirašytas gover-
noro Edwardo nepaisant vidaus
inplaukų komisininko Roperto pa-
sakymo, kad dirbimas ir parda-
vinėjimas alaus 3,50 nuoš. yra
tiesia peržengimo federalių įsta-
tymų.

40 SINN FEINERIŲ DEPORTUOTA.

Cork, Airija, vasario 28 d. —
Šiandien keturioliosimtis Sinn
Feinierių tapo deportuota Angli-
jon. Jie bus uždaryti Wormwood
Scrubbs kalėjime, Londone.

LENKAI KELIA 50 MLI- JONŲ PASKOLĄ AMERIKOJE.

Washington, kovo 1 d. — Len-
kijos misija šiandien pasakė, kad
ji padarė sutartį su People's In-
dustrial Trading korporacija iš
New Yorko sukelti Lenkijai fi-
nansinės pagalpos Suv. Valstijo-
se \$50,000,000.

NAUJAS SERUMAS IŠ- GELBĖJO DAUGELĮ NUO ŠILTINĖS.

Paryžius, kovo 1 d. — Sulig
apturėtais čia pranešimais Rau-
donojo Kryžiaus veikėjai Ekate-
rinodare, Kubanės apskrityj, Ru-
sijoj, sumazino marumą nuo šil-
tinės nuo 41 nuoš. iki 6 nuoš.
Yra viltis, kad serumas išgelbės
Rusiją nuo šiltinės maro.

"PASIUTĖS MULLAH" SUMUŠTAS KUBI- LINĖMIS.

New York, kovo 1 d. — Ma-
hometas Bui Abdullah vadina-
mas Somali žemės "pasitėsin
Mullah," kuris per daugelį metų
darė nesmagumo Anglijos val-
džiai, neseniai tapo sumuštus su
pagelba kubilinių ir orlaivių.

Jis pradėjo kiršinti Somali ze-
mės gyventojus aplankęs Mekką
1896 m. ir savo šventose karėse
kartais turėjo nemažą pergale.

1899 m. jis vedė sukilimą So-
mali žemės vidui. Anglija užsis-
pyrė jį sumušti, bet tas jai nepa-
vyko; bekariaudama per tris me-
tus jį išleido \$15,000,000 ir nieko
neatsiekė.

Net kada jo galybė, tarytum,
buvo sulaužyta fidballo kovoj,
jis su savo kariuomenės likučiais
pabėgo Italijos kraštan, užteršęs
šulinius ir tuomi padaręs vijimą
jo negalimu.

Jis skelbė karę apgynimui iš-
lamo ir kurstė išnaikinti baltuo-
sius; jo galybei padidėjus, jis
pradėjo kryžkarę su dervišų pa-
gelba ir tokiu būdu apėmė visą
Somali žemę.

Bet prieš kubilines ir lakunas
jis negalėjo atsilaikyti.

PASKELBĖ KARĘ RADIKALYBEI.

St. Louis, Mo., kovo 1 d. —
Biznierių iš aštuoniolikos valsti-
jų turėjo čia šiandien susirinki-
mą, kuriame paskelbė karę radi-
kalybei.

Konferencija sušaukė Califor-
nijos vaizbos federacija, kad ap-
tars plenus kovai su bolševizmu
ir tolygomis kitomis mokybomis
ir nurodžius nusiminusiems ir
nepaisantiems piliečiams į jų kai-
pų amerikiečių patriotinę prieder-
mę.

1,032 MIRTĖ ANT 8 GIMI- MŲ VIENNOJE PER SAVAITĘ.

Geneva, kovo 1 d. — Pagal
apturėtus čia telegramas Vienno-
je nuo vasario 8 iki vasario 14 d.
mirimų buvo 1,032, daugiausia
vaikų, ant 8 gimimų.

TURKAI IŠZUDĖ 16,000.

Londonas, kovo 1 d. — Ex-
change Telegraph telegramoje iš
Athenos šiandien oficialiai pra-
nešama, kad francuzams neseniai
žvakavus Marašą, Kilikijoj, tur-
kai išzudė 16,000 gyventojų.

PALMER FORMALIAI APREISKE SAVO KAN- DIDATYSTĘ Į PRE- ZIDENTUS.

Washington, kovo 1 d. Vy-
riausias prokuroras Mitchell Pal-
mer šį vakarą formaliai apreiškė,
kad jis yra kandidatu į preziden-
tus.

ZINELES.

Revelis. — Anglijos kapitalas
padarė kontraktą vedimui gelž-
kelio iš Maskvos į Revelį.

Rymas. — Premieras Nitti yra
linkęs priimti nusileidimus adri-
atinianc klausime, kaip sako
Messagero.

Berlinas. — Rumunijos sosto-
inpedinis Karolis žada panaikinti
savo apsidėmą 1918 m. Zyziš
Lambrino. Jis susitaikęs su ka-
ralium Ferdinandu ir karaliene
Marie ir dabar nori gauti sostą.

STREIKININKAI KANA- LO JUOSTOJE PRIĖMĖ TARPININKYSTĖS PA- SIULINIMĄ.

Panama, kovo 1 d. — Vadai
vedantieji kanalo užlaikytojų
streiką vakar priėmė Anglijos
ministerio Panamoj Andrew
Percy Bennett pasiūlinimą tarp-
pininkauti ir ketina rytoj grįžti
prie darbo. Tą jie padarė nepa-
sydami gov. Hardingo atsakymo
dovanoti streikininkams ir jo
prisakymo areštuoti juos.

SUOKALBIS IŠNEŠTI JE- RUZOLIMĄ Į PADANGES.

Jeruzolima, kovo 1 d. — Ang-
lij kareiviai bevaldydami šulinius
atrado šintus bombų, orlaivių
bombų, rankinių granatų ir kelis
tonus kordito, dinamito ir deto-
natojų turkų pasieptų.

Virtuviniuose šuliniuose dau-
gybės šovinių smulkiais šautu-
vams, durtuvų ir revolverių.

Arabai, sako, labai esą priešin-
gi, kad lordas Alenby užimtų
"Šventąjį" miestą.

PINIGŲ KURSAS.

Uzsienio pinigai apstimis
nuo \$25,000 ir daugiau siun-
čiant iš vieno banko kitan,
kaip Merchants' Loan and
Trust kompanija skelbia yra
toks:

Londono svarų, kabe- litų	\$3.46
čekiais	\$3.45
Vokiečių markė	1.08c
Lenkų markė	0.75c
Lietuvių markė	1.08
Kanados \$1000 —	\$850 S.
V. pinigais.	

×) Lietuvos markė, arba
auksinas, yra tas pats ką ir
vokiečių markė ir Lietuvos
markės ar auksino kaina vi-
suomet yra ta pati, ką ir
vokiečių markės.

LIETUVIAMS MINĖTINOS DIENOS.

Kovo 2 d., 1310 m. lietuviai
vedami Gelažutės, pergalėjo vo-
kiečius.

Kovo 3 d., 1310 did. Liet. Kun.
Vitenis paveržė iš vokiečių Var-
miją.

Kovo 4 d., 1863 m. lietuviai
paliuosuoti nuo baudžiavos.

Kovo 5 d., 1311 m. did. Liet.
Kun. Vitenis pateko kryžiuočių
nelaisvėn.

Kovo 7 d., 1906 m. Vilniuje
mergautų gimnazijoje, pradėta
mokinti lietuvių kalbos.

Reikalingas gerų tėvų vaikas,
ne jaunesnis kaip 14 metų, dir-
bti ofise. Gera proga tinkamam
vaikui išmokyti ofiso darbą. Už-
mokesnis—pagal gabumą. Kreip-
kitės pas:

"LIETUVOS" ADMINISTRA- CIJA.

3253 S. Morgan St.

ORAS

CHICAGOJE IR APIELINKĖJE

Šiandien gražu, eina šiltyn:
serejoj apsiniaukęs.

Saulėtekis, 6:23 val. ryto:
Saulėleidis, 5:41 val. vak.

LIETUVA

Published daily except Sundays and
Holidays by the
LITHUANIAN PUBLISHING COMPANY, INC.
4253 S. Morgan Street, Chicago, Illinois.
Telephone Boulevard 4250.
J. GEDMINAS, EDITOR.

Entered as Second-Class Matter July 13, 1898, at the Post
Office at Chicago, Ill. under act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION PRICE:	
In Chicago, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	\$3.50
Three months	\$1.80
In Chicago, by carrier —	
One copy	¢ .02
Per week	¢ .12
Per month	50
In the United States, outside of Chicago, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	\$3.00
Three months	\$1.65
To Canada, Lithuania and all other foreign countries —	
One year	\$7.00
Six months	\$4.00

AMERIKOS LIETUVIŲ SOCIALISTŲ
DARBAI LINK LIETUVOS.

Visi socialistai palaiko "diktatūrą" (vieno žmogaus valdymą), — tuomi labiau lietuvių socialistai tos sistemos prisilaiko. Lietuvių socialistai yra paklusnūs savo diktatoriams, negu karščiausi katalikai savo kunigams. Užtenka lietuvių socialistų diktatoriui apreiškinti ką nors, o visi socialistai be mūrmėjimų paklusniai pildys savo diktatoriaus paliepimą, ir todėl, kalbant apie Amerikos lietuvių socialistų darbus, užtenka perkrauti socialistų diktatorių darbus, o tas jau ir apims visus socialistus.

Kalbant apie Amerikos lietuvių socialistų darbus link Lietuvos, reikia nors socializmo "pastudijuoti". P. Grigaitis, "Naujių" redaktorius, ir J. Stilsonas, Amerikos lietuvių Komunistų diktatorių.

Pakol Grigaitis vienas buvo diktatoriumi, visi socialistai šventai pildė jo įsakymus. Atvažiavus Amerikon Kapsukui, socialistai pamatė, kad Kapsukas savo discipliną viršija Grigaitis, — tai diduma socialistų ir nuėjo su Kapsuku. Kapsukas išvažiuodamas pervedė savo diktatūrą Stilsonui, tai iki dabar diduma radikalų socialistų klauso Stilsono padavimų. Grigaitis liko mažumos socialistų diktatoriumi, — jo diktatūros klausė mažuma socialistų, bet klauso su didžiausiu paklusnumu.

Tarpe tų diktatorių — link Lietuvos — skirtumo nėra arba labai mažas, jeigu ir yra koks skirtumas.

Todel pažvelgkime į tų diktatorių darbus.

Prasidėjus kare, kuomet tautininkai pradėjo aiškiai agituoti ir skleisti idėjas, kad Lietuva, jei nevisai laisva, tai turi būti autonomiška, tai socialistų diktatorių Grigaitis iš estradų aštriai kritikuodavo tokį tautininkų žingsnį ir skelbdavo, kad tai tautininkai sapnuoja apie neįvykdomą idėją.

Kuomet Rusijoje carizmas žlugo, tautininkai pradėjo skelbti visišką Lietuvos Nepriegulmybę, — tai socialistų agitatorių užreikė, kad Lietuva permaža ir todėl negalėtų pati viena savo Nepriegulmybę išlaikyti.

kyti.

Kuomet Lietuvoje vargais-negalais susitvėrė Lietuvos provizioninė valdžia, tai socialistų agitatorių tuojuos apskelbė, kad Lietuvos valdžia daržuaziška ir todėl tokios valdžios negalima palaikyti, — taigi reikia pavartoti visus budus, idant ta valdžia griūtų.

Dvi politiškos Amerikos lietuvių partijos sutvėrė fondus aukų rinkimui — gelbėti Lietuvos žmonėms karės nelaimėje ir uždėjo politiškus fondus, į kuriuos buvo renkami pinigai vedimui Lietuvos politišku darbui, palaikant politiška organizaciją Washington. Tai tas pats socialistų diktatorius Grigaitis visuomet denunciuojo tas ypatus bei organizacijas, kurios prisidėjo prie augščiau minėto darbo.

Dabar Lietuva paskelbė Lietuvos Laisvės Paskolą tarpe Amerikos lietuvių ir delei to atsiuntė Amerikon lietuvių Misią, tai tas socialistų diktatorius Grigaitis netgi neremia tos Paskolos, bet visu savo pasišventimu skelbia, kad dabar esąs patogiausias laikas nuvesti dabartinę Lietuvos valdžią, sukūlus Lietuvoj revoliuciją (agituoja kelti revoliuciją, kuomet išlaikinis Lietuvos priešas dar tebesėdi Lietuvai ant sprando).

Aną dieną "Naujių" "jomalke" Grigaitis su didžiausiu įnirtimu apreiškė savo paklusnims pavaldiniams, kad, girdi, "penki mėnesiai atgal, kuomet Lietuvai grėsė išlaikinis pavojus nuo rusų, nuo vokiečių ir nuo lenkų, tai Lietuvoj revoliucija gal būtų buvusi nepasekminga, bet dabar, kuomet Lietuvos kariuomenė prašalino tą pavojų, išgudama iš Lietuvos rusus ir vokiečius, baigdama tą patį padaryti su lenkais, tai dabar jau Lietuvoj revoliucija gali būti pilnai pasekminga".

Didžiausiam ekstaze Grigaitis užreikė, — girdi, "mes, socialistai, pešdami tarpe savęs, užauginame tautininkams ir klerikalams didelius ragus, bet dabar atėjo laikas jiems tuos ragus laužti ir todėl, draugai, laužkime jiems ragus". Ir daug kitų nesamonių tas socialistų diktatorius pripasakojo savo "parapijonams" priešais Lietuvos žmonių per didelį vargą įsteigtą valstybės organizaciją.

Kas čia pasakytą apie Grigaitis darbus, tai dar daugiau galima pasakyti apie Stilsono darbus. Pavyzdžiui, iš Stilsono diktatūros atspausdinta tukstančių tukstančių lapelių, surengta šimtai prakalbų dėl agitacijos priešais organizavimą Amerikoje lietuvių kariuomenės; dabar atsivausta šimtai tukstančių lapelių ir išsiuntinėta bei paskleista po visas lietuvių kolonijas, agituantai prieš Lietuvos Laisvės Paskolą; taipgi rengiamos prakalbos, kuriuose su didžiausia energija denuncijuojama ta Paskola.

Žinoma, atspausdinimas tų lapelių bei rengimas visokių prakalbų kainuoja pinigų, o kadangi mūsų socialistų vargiai gali įstengti apmokėti visas išlaidas, tai visai yra galimas daiktas, kad čia yra leidžiami pinigai, kurio nors iš Lietuvos išlaikinių priešų.

Taigi ir turime aiškų paveikslą mūsų socialistų darbo link Lietuvos. — Lietuvis, kuris pajiegia šaltai protauti, lengvai gali

Pastabos-
Išvados.

Maž. Lietuvos vientaučiai, pasiluosavę iš po vokiečių surakinimo, stengiasi greičiau pradėti tikrą sutartinį darbą su savo broliais Didž. Lietuvoje. Tai aiškus tautinis atbudimas. Kaip prakalbė, taip ir laikraščiuose vis kalbama-rašoma apie prisijungimą prie Lietuvos kuno. Indomus atsišaukimas tilpo Tilžėje einančiame laikraštyje "Nauja Lietuv. Ceitunga".

Lietuvai, svarbiausiu ady-na priejo! Mes atskirtame krašte jau nebeprisklausome prie Vokietijos. Tie laikai, kada mums uždrausta buvo tautiškai veikti ir mūsų kručijimas slopinamas buvo, yra pro šalį. Dabar į darbą, broliai ir sesers! Pasirodykime darbščiais ir akylais, idant mūsų vaikai ir vaikų vaikai mums negalėtų prikišti, kad tokioj svarbioj valandoj snaudėme. Atsiminkime, ką Santarvė savo atsiliepime Vokietijai ant jos protesto atsakė: "Šitas kraštas yra visados lietuviškas buvęs. Gyventojų dauguma pagal kilimą ir kalbą yra lietuviška". O ištikrųjų mūsų kraštas yra lietuviškas. Tą turi kiekvienas lietuvis ir kiekviena lietuviė suprasti ir iš savo pusės visomis pajėgomis už lietuviškumą kovoti. Peikinas dalykas yra tas, kad dar daug lietuvių visai nuosaliai laikosi, prieš lietuviško politiško judėjimo dar neprisideda, arba net su savo priešais iš vieno eina. Lietuviai gali tikt su lietuvišiais iš vieno eiti. San-

persitikrinti, kad Lietuvos išlaikiniai prieš mūsų socialistų darbai tiek padarys Lietuvos žmonių valstybei. Be Amerikos socialistų pagalbos Lietuvos žmonės iškovojo sau laisvę, be jų pagalbos Lietuvos žmonės mokės taja laisvę ir naudotis. Siame rašinelyje nenoriu būti supras-tu, kad aš pavydžiui tiems socialistų diktatoriams jų vainiko, — man tik atėjo mintin nekurie mūsų socialistų darbai link Lietuvos ir todėl, norėdamas ta mincia plačiau pasidalinti su lietuvių visuomene, parašiau apie mūsų, neva, brolių-socialistų darbus.

"Prūsų Lietuvių Susivienijimas". Darbo skyrius.

persitikrinti, kad Lietuvos išlaikiniai prieš mūsų socialistų darbai tiek padarys Lietuvos žmonių valstybei. Be Amerikos socialistų pagalbos Lietuvos žmonės iškovojo sau laisvę, be jų pagalbos Lietuvos žmonės mokės taja laisvę ir naudotis. Siame rašinelyje nenoriu būti supras-tu, kad aš pavydžiui tiems socialistų diktatoriams jų vainiko, — man tik atėjo mintin nekurie mūsų socialistų darbai link Lietuvos ir todėl, norėdamas ta mincia plačiau pasidalinti su lietuvių visuomene, parašiau apie mūsų, neva, brolių-socialistų darbus.

tarvė mūsų atskirtame krašte, kurį ji kaip lietuvišką pri pažino, parems visų pirma savo lietuvių, o ne jų priešų. Kas ištikimybę prie lietuvių ir Santarvės atstovų pamesti nenori, privalo butinai prisidėti prie lietuvių, buten prie Prūsų Lietuvių Susivienijimo, o tai kuoveikiausiai. Šitas "Susivienijimas" užtaria visus stonus, o tarp partijų jokių skirtumų nedaro. Jam vyriausiai rupi lietuviams jiems prigulincias teises iškovoti. Delto gali čia kiekvienas prisiglausti, kurs lietuviu jaučiasi.

Ši mėnesį nusidus nauji "Susivienijimo" rinkimai. Prisidėkite tuojau, tai galėsite rinkimuose dalyvauti, o tokiu budu pagelbėsite, mūsų kraštą sudaryti. Draugais gali pastoti vyrai ir moteris 20 metų sulaukę. Kiekviename kieme yra "Susivienijimo" ištikimas. (Vertrauensmann), prie kurio galima įrašus įrašydinti. Menkiausias mokestis ant metų yra 50 pf. Bet gali kožnas ir su augštesniu mokesniu prisidėti. Žinoma, kad kiekvienam darbu ir pinigų reikia. Deito turėtų kiekvienas mielai pagal savo išgalėjimą ir augštesnį mokesnį mokėti.

O šitie pinigai lietuviams atneš daug naudos. Nėsa kad mūsų organizacija pinigų turės, tai ji labai sustiprės. Juo stipresnė ji bus, tuo daugiau ir veikiau galės ji lietuviams teisybių iškiovoti. Delto neužmirškite savo pareigas prieš mūsų Tėvynę Lietuvą, kurias jums likimas teikęs yra.

"Prūsų Lietuvių Susivienijimas". Darbo skyrius.

Lietuvos Laisvės Paskola.

PETICIJŲ TEISĖ.

Kiekvienam Lietuvos piliečiui priklauso peticijos teisė; jis tur pilną teisę reikšti savo nusimanyimą apie visus valstybės daromus darbus, gali duoti, kur nori, nurodymų, kas toj valstybėje yra negera, kas yra taisytina. Juo labiau tokią teisę priklauso įvairioms draugijoms, brolijoms, sąjungoms, partijoms, susivienijimams, ir tt. Kiekviena Lietuvos piliečių organizuota grupė tur pilną teisę ir net pareigą tarti rimtą savo žodį delei valstybinės tvarkos, delei esamos vyriausybės darbų ir nurodinti viešai jos trūkumą. Toksai laisvai reikiamas Lietuvos piliečių balsas netik negali būti gniauziamas, bet jeigu jis rimtai ir su tam tikrais prirodymais ištartas, gali būti tik Lietuvos vyriausybės sveikinamas. Tokia teisė šiandien priklauso visiems piliečiams Lietuvoje, ir pavyzdžiui, kiekvienam valsčiui yra duota teisė daryti savo nusprendimus, ir reikalavimus delei visų valstybės reikalų. Ši teisė, be abejonės, priklauso ir visiems lietuviams, svetur gyvenantiems. Šita teisė turėtų naudotis ir visos Lietuvių Amerikoje organizacijos. Paskutiniu laiku dažnai randamos laikraščiuose žinios, kur nupeikiama bendrais sakiniiais Lietuvos vyriausybės vidaus ar užsienių politika ir darbai. Rašytojai panašius straipsnius ar laiškus paprastai užbaigia rašdami, jog tokiai vyriausybei neverta skolinti pinigų, neverta ešą remti paskola, arba, kad tokią vyriausybę blogesnė net už rusų ar kitas vyriausybes. Išvadas visai neteisingas. Jeigu vyriausybės darbai yra negerai, tai reikia, kad jie būtų kitaip atlikti, arba kad būtų kita vyriausybė. Rimta kritika yra reikalinga, ir kiek mums žinoma, Lietuvos Misią noriai apsiimti persiųsti Lietuvon ir kur reikia iškelti ysus nutarimus, kurie rimtai nušviečia vieną ar kitą politinį ir visuomenės darbą. Tokie nutarimai gali padėti suprasti dabarties darbus ir pagelbėti juos

geriau atlikti ypač jeigu sie nutarimai būtų daromi organizuotų grupių.

Duodant nurodymus, kas ir kaip reikia valstybėje daryti, šios grupės turės giliau apsvaistyti ir apvertinti pačius darbus, ir reikia spėti, jog veikiau prieš prie išvados, jog šiuo laiku daromoji Lietuvos valstybės paskola yra jau butinai reikalinga ir remtina, o jeigu jau prie tokios išvados neprieitų, tai turėtų nurodyti kelius, kur ir kaip tos reikalingos valstybės darbai išsivys yra galima gauti. Taigi, kas nori ir gali, testoja prie rimtos kritikos prie darbo, kursai galės būti ir Lietuvai naudingi.

II. Apie Pinigus.

Snjudo, sukruto žmonės savo gimimams ar šiaip nuo karo nukentėjusiems pinigų gauti. Dabar tik ir tegausi tik vien klausimus apie Lietuvos pinigus. Taigi Lietuvoje šiandien visur vartojami yra vokiečių valdžios išleisti pinigai, būter vokiška markė arba lietuviškai auksinu. Markė ir auksinas yra tas patsai. Markė susideda iš šimto pėnigų arba skatikų. Tos vokiškos markės (lietuviškai auksinai) yra dviejų rūšių: vienos yra išleistos apievartai tik Lietuvoje, jos vadinamos ostmarkės, o kitos jau senai vartojamos Vokietijoje. Abiejų tų markių kaina yra ta pati, nes Vokiečių valdžia, išleisdama ant rinkos ost-markes pasidėjo jas visados keisti ant savo markių. Be šių ostmarkių yra dar vokiečių išleistas ir ost-rublis, kursai lygus yra dvier-markėn arba dvien auksinam. Visi pinigai yra popieriniai ir net yra 20 kapelių arba keturiolios-dešimties skatikų popierinių. Mažesni pinigai kaip vienas skatikas, 10 skatikų yra iš geležies, cino ir retai vario. Nė auksas, nė sidabro pinigų nėra. Be to Lietuvoje tebevartojami, nors mažai, ir rusų popieriniai pinigai. Geriausiai skaitomi yra senieji caro pinigai po 25, 50, 100 ir 500 rublių. Geriausiai stovėjo kursas ant šimtinių carinės Kotrinos, o smulkieji po 1, 3 ir 5 ir 10 rublių sulyginamai mažiau vertinami. Šių pinigų kursas yra didžiai nepastovus. Prieš karą už rusų rublį mokojo daugiau dviejų markių, paskui, vokiečiams užėjus, po pusantros markės, o toliau kursas buvo vis mažinamas, rusų rublis ėjo už vokiečių markę, 1919 metais už smulkus rusų pinigus temokėjo mažiau pusės markės, o už didesnius po 60 ar 70 skatikų. Lietuvos Valdžios apievartoj būvo leidžiama vartoti tas vokiškas markes auksiniais, o rusų caro rubliai buvo tik ken-

Iš Zemaitijos.

Juozas Stragauskas.

L.
AMERIKOS DRAUGAMS.

Apskėlbūs karą Lietuvoje, 1914 m., žmonės paliko kaip sumišę. Dangelis ukininkų, suvarė savo gyvulius į laukus, patys išsikrausė į girias, palikę tuščius namus. Mat, pasklido gandų (paskalų), kad tuojau prasidės musiai šarus. Vištas, kiaušinius ir veis-

linius paukščius — žąsis ir an-tis — prusokai (vokiečiai) gaudžiai suvalgė.

Tuojuo prasimanė visokių darbų: sienavo pašarus žmonių pie-vose ir laukuose, tai e keliu, dirbo geležinkelius, kirtu girias ir jose degė anglis, vežė malką ir t.t., spausdami žmones minė-tų darbų dirbti. Per laukus ėmė kasti apkasus ir tvirti dratų (vielų) tvoras. Dažnai iš lau-gių paimdavo ukininko arklius prie apkasų dirbimo. Prie dar-bų buvo verčiami visi: žemaičiai, vokiečiai ir žydai, kartais net šventomis, o žydams — ir šabos dienomis prisiėjo dirbti. Jei kuris neturėdavo pietų val-gių, vokiečiai liepdavo alkenimui graužti, bet patys retai kam val-gių duodavo. — Daug iškentėjom prie tų darbų.

Trečią vasarą vokiečiai intai-sė pienines ir pastatė jose sepa-ratorius (centrifugus) pienui ma-šinioti. — Pajurio dvare, Paki-syje, Lomoje ir Teneniuose. Kas rytas žmonės buvo priversti sunešti po 2 litrus pieno nuo kiekvienos karvės, net biėdniausias turėjo atiduoti paskutinį pieno lašelį. Nenorimius ir negalin-čius išpildyti jų paliepimo — baus-

davo pinigine bauda, darbu arba kalėjimu. Už pieną mokojo, bet už atnešimą nebuvo atlygi-nama.

Už menkiausią pasipriešinimą ar paliepimo neįpildymą bausdavo. Aš pats užmokėjau 10 markių bausmės (stropos) už tai, kad vieną dieną vežęs iš Pakisio į Pajurio dvarą sieną, antrąją dieną nebenuvažiauvau. Tokių "kal-tininkų" buvom 6 ir visus nuo Pajurio miestelių. Nušautas baidė. Už visokias važinotes (stukas) dažnai nemokėdavo arba visai menkai temokėdavo. Tai gyvenk sveikas tokiose ap-dinkybėse! Daugelį ukininkų ir nu-lap stuvargino, jog neviečiai jie legalės atsigausti iš po sunkių metų.

Vokiečiai suėdino apelinėję kėlis miestelius: Naumiestį, Kvie-darną, Žvingius, Degučius, Sar-tininkus ir Tauragę, kurioje dar-bužnyčios murai riogso — grau-du žiūrėti.

Kuomet atsistatys? Kur da-bar yra žmonių turtai? — Pajurio miestelio negadino, nors vokiečių armatos dvi dieni "ko-sėjo" ir taikė į miestelį. Mies-telis stovi dauboje (slėnyje) upės Juros, tai granatos per vir-sų nušvilpdavo. — Pirmieji vo-

kiečiai pradėjo apie Pajurį lan-ba kalėjimu. Už pieną mokojo, bet už atnešimą nebuvo atlygi-nama.

Art upės Juros ištisą mėnesį išbuvo frontas. Pabaigoj balan-džio pasitraukė paskutinieji ru-sų buriai nuo Juros. Dažnai at-sitikdavo vokiečių žvalgy pasidomymai su rusais už Juros. Smarkių mušių tik dvi dieni-tebuvo, kai vokiečiai bombardavo Pajurio miestelį. Nušautas vienas rusas ir du sužeisti. Vo-kiečių žuvo vienas karininkas (oficeris) ir keli kareiviai su-žeisti. — Per vieną žvalgy šau-dymasi sužeistas vokiečių ir nu-kautas jo arklys.

Tuomet tai nuo mūsų paėmė kiti vokiečiai arklių sužeistajam Vokietiją gabenti. Buvo sakę su-grąžinsiu man arklį, bet nesulaikiau ir po dviejų dienų nuėjau į Tenenius vokiečių vado at-bažnyčios murai riogso — grau-du žiūrėti.

Kuomet atsistatys? Kur da-bar yra žmonių turtai? — Pajurio miestelio negadino, nors vokiečių armatos dvi dieni "ko-sėjo" ir taikė į miestelį. Mies-telis stovi dauboje (slėnyje) upės Juros, tai granatos per vir-sų nušvilpdavo. — Pirmieji vo-

kiečiai pradėjo apie Pajurį lan-ba kalėjimu. Už pieną mokojo, bet už atnešimą nebuvo atlygi-nama.

Art upės Juros ištisą mėnesį išbuvo frontas. Pabaigoj balan-džio pasitraukė paskutinieji ru-sų buriai nuo Juros. Dažnai at-sitikdavo vokiečių žvalgy pasidomymai su rusais už Juros. Smarkių mušių tik dvi dieni-tebuvo, kai vokiečiai bombardavo Pajurio miestelį. Nušautas vienas rusas ir du sužeisti. Vo-kiečių žuvo vienas karininkas (oficeris) ir keli kareiviai su-žeisti. — Per vieną žvalgy šau-dymasi sužeistas vokiečių ir nu-kautas jo arklys.

Tuomet tai nuo mūsų paėmė kiti vokiečiai arklių sužeistajam Vokietiją gabenti. Buvo sakę su-grąžinsiu man arklį, bet nesulaikiau ir po dviejų dienų nuėjau į Tenenius vokiečių vado at-bažnyčios murai riogso — grau-du žiūrėti.

Kuomet atsistatys? Kur da-bar yra žmonių turtai? — Pajurio miestelio negadino, nors vokiečių armatos dvi dieni "ko-sėjo" ir taikė į miestelį. Mies-telis stovi dauboje (slėnyje) upės Juros, tai granatos per vir-sų nušvilpdavo. — Pirmieji vo-

kiečiai pradėjo apie Pajurį lan-ba kalėjimu. Už pieną mokojo, bet už atnešimą nebuvo atlygi-nama.

Art upės Juros ištisą mėnesį išbuvo frontas. Pabaigoj balan-džio pasitraukė paskutinieji ru-sų buriai nuo Juros. Dažnai at-sitikdavo vokiečių žvalgy pasidomymai su rusais už Juros. Smarkių mušių tik dvi dieni-tebuvo, kai vokiečiai bombardavo Pajurio miestelį. Nušautas vienas rusas ir du sužeisti. Vo-kiečių žuvo vienas karininkas (oficeris) ir keli kareiviai su-žeisti. — Per vieną žvalgy šau-dymasi sužeistas vokiečių ir nu-kautas jo arklys.

Tuomet tai nuo mūsų paėmė kiti vokiečiai arklių sužeistajam Vokietiją gabenti. Buvo sakę su-grąžinsiu man arklį, bet nesulaikiau ir po dviejų dienų nuėjau į Tenenius vokiečių vado at-bažnyčios murai riogso — grau-du žiūrėti.

Kuomet atsistatys? Kur da-bar yra žmonių turtai? — Pajurio miestelio negadino, nors vokiečių armatos dvi dieni "ko-sėjo" ir taikė į miestelį. Mies-telis stovi dauboje (slėnyje) upės Juros, tai granatos per vir-sų nušvilpdavo. — Pirmieji vo-

tųjų vokiečių mažne mūsų trio-bos liko sudegintos. Tik mūsų laimė, kad vokiečių kareiviai bu-vo sukalbami lietuviškai, nes jie buvo Prūsų lietuviai, tai išsi-aiškino, jog mes nieko nekalti.

Sužeistiesiems vokiečiams į li-goninę nugabenti paėmė mano paskutinius du arklius, vežimą su pakinkais ir išvažiavo. Taip ir po šiai dienai tebelaukiu sugrįž-tant. Tai buvo 27 d. balandžio, 1915 m.

Per tuos metus, daug mačiau ir prisikentėjau. — Esu augęs Pajurio miestelyje, ketverius me-tus zakustijonavęs Tenenijų baž-nyčioje, iš čia 1888 m. iškeliavau į Ameriką, kurioje pagyvenęs 16 metų, sugrįžau į savo kraštą Lie-tuvą. Tokių atsitikimų nebuvau perleids savo amžiuje, kokių teko per šiuos karo metus per-leisti.

Sveikinu savo gimnaisius, draugus ir pažįstamus, dabar gyvenančius Amerikoje. — Kitą kartą parašysiu daugiau.

Juozas Stragauskas. — Ja-montai, Pajurio par. Tauragės žymų, armotų ir t.t. Del nukau-

čiam, o rusų rubliai, kurie buvo išleisti Kerensko laikais, buvo visai uždrausti Lietuvoje įvežti. Tų "kerenskių" buvo po 20 ir 40 rublių po 250 rublių. Daugiausiai jų Lietuvoje paliko bolševikai, kurie už kiekvieną mokėjo "kerenskoms" ir kur pas ką suradę vokiečių ar senų caro rublių priverstinai juos žmonėms iškeisdavo. Mat čia "kerenskoms" buvo bolševikų be jokių numerių glėbiai įvežamos ir už vieną "kerenką" (vieną rublį) 1919 m. temokėjo tik po 12-13 skatų. Kaune, o Rusijoje jos vis dar buvo vertinamos, kaip rublis. Už didesnius Kerensko pinigus po 250 rublių mokėjo už rublį po 30 skatų. Pagaliau bolševikai yra palikę Lietuvą ir jų dirbtų rublių — už tuos rublius jau nieks nė skatiko neduoda. Ikišiol Lietuvos valdžia savo pinigų dar nėra atspausdins, bet jau ruošiasi prie šio darbo. Paminėti Lietuvos pinigų turėtojai turi būti vienas nušūti, kursai sulys kurso turėtojai lygus vienam frankui, bet ikišiol dar pinigai šie neatspausdinti ir jų kursas nėra nustatytas.

III Negesinkite ugnies.

Vazinėjant su prakalbojais po lietuvių kolonijas, dažnai teko matyti, kaip žmonės džiaugiasi, jog Lietuva jau yra laisva ir neprigulminga. Kiekvienas tą laisvę supranta jau degte dega, kaip ją išlaikyti, kaip pradėti, kad Lietuva ir ant visados būtų laisva, neprigulminga ir demokratinė respublika. Daug kas ruošiasi tuoj važiuoti Lietuvon, kad bendrai prisidėtų prie atlieka-

nių Lietuvos laisvės darbų, kiti norėtų dar patekti į laisvanorių eiles, kad išliuosavus mūsų sostinę nuo lenkų, kiti vėl ruošiasi su pinigais, kad ten išsikurs vieną-kita biznį, o visi veikia, kiek galėdami, perka Lietuvos Laisvės Bonus. Tokiai tai yra užsidegimas.

Bet yra žmonių, kurie šią ugnį norėtų užgesinti. Vieni, gavę vieną kitą iš Lietuvos laisvę, jau sakosi, kad ten ir sunku ir vargu gyventi, kiti nusiskundžia ant Lietuvos valdžios ar ant jos valdinių ir žiūrėk jau išvada padaryta. Lietuvoje nėra nieko gero, ten dabar dar sunkiau, kaip buvo, dar blogiau, odel mokėjo už rublį po 30 skatų. Pagaliau bolševikai yra palikę Lietuvą ir jų dirbtų rublių — už tuos rublius jau nieks nė skatiko neduoda. Ikišiol Lietuvos valdžia savo pinigų dar nėra atspausdins, bet jau ruošiasi prie šio darbo. Paminėti Lietuvos pinigų turėtojai turi būti vienas nušūti, kursai sulys kurso turėtojai lygus vienam frankui, bet ikišiol dar pinigai šie neatspausdinti ir jų kursas nėra nustatytas.

Ne, vyrai, negesinkite ugnies. Jeigu Lietuvoje yra kas bloga, tai bus galima pataisyti, — tame yra šventa pareiga kiekvieno jos piliečio. Jeigu šiandien valdžia kam netinka, ji bus galima pakeisti, jeigu kas nuo jos kenčia, tai tegul pasirūpins, kad tą kenčių nebūtų. Tame jau pačių piliečių darbas. Nedarydami nieko, prie nieko gero neprieisime, o skursime taip, kaip ir ikišiol esame skurdę. Nevertas yra tas vardo piliečio, pas kurį yra užgesusi ugnis prie geresnės ir laimingesnės ateities, o ir ne piliečio darbas yra tą ugnį tarp savųjų gesinti — tai turėtų būti tik kitų darbas. Tada galėtume šią ugnį išsaugoti.

Lietuvos Misijos Informacijų Biuras.

Šeimyniški Reikalai.

SEIMYNOS RUPESČIAI DEL VAIKŲ.

Kiekviena šeima, nežinanti to, ar ji turi vaikus, ar ne, visuomet turi rūpintis dėl jų. Ta, kuri neturi jų, geidžia juos turėti, ta kuri turi juos, turi gyvą galą rūpintis dėl jų.

Kad būtų tokia šeima, kuri neturėtų vaikų, nesirūpintų dėl jų, yra labai reta išimtinė. Kiekviena jauna pora, pradėdama savo bendrą gyvenimą, tikisi turėti ir dažniausiai nori turėti vaikus. Jauna pati, kuri apsisėdė su savo vyrų durtu, kad ji pamylėjo, nori vaikų, nes vieną vaiką sustiprina meilės ryšius tarp jos ir jauno vyro; kita, ta patenkina jos moteriškus jausmus.

Jaunas vyras taipgi nori turėti vaikus, nes vaikai, primindami jam jo meilės idealą, padidina jo laimę ir, reikalaudami iš jo užlaikymo, padeda jam sukurti tą židinį, kuriame jo vadinama namais — savo namais, kur jis po sunkaus darbo, ar kieto susitrenkimo su šaltu pasauliu atranda pasilį, ramumą ir laimę. Niekur nėra taip gerai kaip namie. Bet namai, pilnoje to žodžio prasmėje gali būti tik ten, kur yra vaikai — mylimi ir mylintys vaikai.

Tiesa, kad vaikai labai dažnai dar daugiaus apskartina gyvenimą, kuris ir taip nesaldus. Bet tas nei vieno nebaido. Jei ano vaikai negeiri, tai jis pats kaltas; mano vaikai anaipol, nebūti tokie — mano kiekvienas. Ir kiekvienas, kuris mano apsisėsti, turi viltį sulaukti savo

vaikų ir laukia jų. Šita lūkestis, šitas troškimas yra įgimtas visai žmogui, ar teisingais pasakius, visai gyvyčiai. Atgimti savo vaikui — išgelbėti savo padėmę nuo išnykimo nuo mirties yra toks stiprus instinktas kaip ir noras palaikyti savo gyvastį; kaip ir patsai lyčių patrauklumas.

Jei vyras, ar pati nemylė vaikų ir nenori jų turėti ne dėl negalėjimo, o iš nenoro, tai jie yra išimtinė — retu išimtinė. Su jais kas nors negera. Jie greičiausiai yra liguisti.

Be to, yra tokių, ir tai labai daug, kurie nenori turėti vaikų ne dėl to, kad jie nekęstų jų, o dėl to, kad jie apsiskaito, jog jie negali, jų kaip reikiant užauginti. Jie turi visus tuos jausmus, kurie randasi pas gerus tėvus ir turėdami juos kovoja su jais. Jie prisiūsta vaikų: jie gėrėsi, svetimus vaikus pamatę, ir gal pavydi tiems žmonėms, kurie turi vaikus ir gali juos gražiai pagal savo idealą užauginti, bet jie patys atsisako juos turėti. Tokie žmonės yra idėjos žmonės ir jie didesnę savo gyvenimo dalį pašvenčia darbui nešančiam labą visiems.

Bet visa didžiūna žmonių, paprastai, neturi tokių augstų idealų, kurie verstų juos išsivadėti savę ir daryti pasiaukojimus. Jie gali būti tokie pat geri, kaip ir tie, kurie vadovauja daugiausiai altruistinių principų, meilės artumui kaip savo paties reikalais. Bet gyvenime jie visuomet seka tuos, kurie turi idealą ir kovoja už jį.

Šitie, taip pasakius, saviemylos žmonės dažniausiai turi vaikus ir dėl jų turi visokių rūpesčių. Kad ir neturėdamas augsto idealo žmogus, jis visgi rūpinasi, kad jo vaikai turėtų geresnį gyvenimą kaip jis, ir kad jie būtų mokyti, galingesni už jį. "Motinėle", nuo savęs nutraukdamas, žiūri, kad jos vaikučiai būtų sotūs, šilta, apdengti; snagu, patenkinti; "tėtušis" rūpinasi, kad jo šeimynėle nepritrūktų tų daiktų, be kurių ji negali apsieiti.

Žinoma, ne visi tėvai rūpinasi savo vaikais daugiau, kaip savimi. Yra motinų, kurios išėję pas kumtę, pamiršta, kad namie paliko vaikus; ir yra tėvų, kurie, sulaukę užmokesčio, negalėdami pareiti namon, nepalikę jos smulkių. Daug vargo dažnai vaikai kenčia ir daug visokių nelaimių su jais atsitinkančių vieno apsilieidimui, ar nepaisinimui jų tėvų. Bet kaltinti tėvus už vargą ir nelaimes jų vaikų nevisuomet galima. Gal tėvai patys geriau neišmanė. Gal jie vargo prispausti iš kantrybės išėjo ir neteko gyvenimo vilties.

Kada didelių progų didelei didžiūnai žmonių visai nėra, o dėl mažų jų, jei jos randasi, reikia smarkiai tarp savęs kovoti; kada prie mašinos dirbdamas pats į mašiną pavirsti ir pats žinoti, kada jauti, jog tavo uždavio, toli gražu, neužtektų ir tavo šeimynos žmoniškam pragyvenimui, tai ar nuostabu gali būti, jei iš kantrybės išėini ir imi ne paistyti nei savo šeimyną, nei pats savim. Mašina budamas, mašinščiai ir darbai. Kokis upas užėina tokiis ir valdo tą, kuris yra pavirtęs į vergą ir dar toki, kuris yra mašinos vergas.

Tai kartais galima išteisinti net blogai darantį žmonės. Bet kaip peikimas jų nieko nepagelbsti, taip nei teisinimas jų nieko nepagelbės.

nei jiems, nei tiems, kuriems jų negerumas kenkia — jų vaikams ir visuomenei. Jei norime atsistaiyti negerumus, tai turime surasti jų priežastis ir jas pašalinti, o tąsyk negerumai patys išnyks.

Argi yra kokie negerumai šeimynoje kaip įstaigoje ir kokių jų negerumų priežastis?

Taip, yra. Šeimynos negerumas yra tame, kad ji nėra pritaikyta prie dabartinių gyvenimo aplinkybių. Visuomenės gyvenimas jo apsirėikimuose yra didesniame ar mažesniame laipsnyje bendras, o šeimynos gyvenimas grynai individualus. Kada šeimynos nauda plaukia ideo iš darbo kitų šeimynų narių, tąsyk pas tą šeimyną su plaukia per daug turtų; o kada šeimyna yra priversta gyventi tik iš to, ką šeimynos tėvas uždirba, tąsyk jos inplaukių vargiai beuženka žmoniškam pragyvenimui, neminint jau apie perteklių. Tokių gi šeimynų, kurios tik iš to užsilauko ką tėvas uždirba, yra daug — visa visuomenė didžiūna. Tai gi šita didžiūna, gyvendama skurde ir neįstoklijuje turi užauginti vaikus, kuriais paskui pati visuomenė naudojasi. Tas yra neteisinga. Taip toliau negali būti, jei žmonija nori žengti pirmyn. Individinė šeimyna negali ir neprivalo savo vaikų pati išleisti tokius mokslus, kurie dabar žmogui norinčiam būti suprantančiu dalykus, apšviesta žmogum, yra reikalingi žinoti. Visuomenė reikalinga šeimynų vaikų, taigi visuomenė ir turi rūpintis jų švietimu. Ji neprivalo pasitenkinti išmokinus juos skaityti, rašyti, kaip dabar kad pasigirama tuo, o privalo vaikams duoti pilną mokslą padaryti ji pilnai suprantančių žmogum ar žmona.

Kada šitas supratimas visuomenės priedermės bus pas visus, ar bent didžiūna jos narių ir kada toji priedermė bus visuomenės pilnoma, tąsyk šeimynos blogumai, kokie jie dabar šeimynose apsirėiskia, pranyks. Pranyks šeimynos rūpesčiai. Dėl vaikų ir namai visai didžiūnai žmonių bus ne pergalėjimo vieta, o tikrais namais, kuriuos apsvies laimė ir pasitenkinimas.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

RIETAVAS.

(Telšių apskr.) Rietavo dvaras ir prieš karą buvo lenkinimo lizdas. Ir dabar tas pat. Užėjus į raštinę jauti žmogus, tarytum patekęs į lenkų įstaigą, net skamba tenai lenkų kalba.

Zemaitis.

PARIEBIAI.

(Sakių apskr.) Pariebiuose manoma įsteigti "Zemdirbių" sąjungos kuopa. Rudenyje net buvo atstovai nuvažiuę Kaunan, kaž kokių patarimų ar "strukcijų" parsivežti.

RIETUVA.

Rietavo dvaras ne tik prieš karą knibždėjo lenkų, bet ir dabar, nors ir vyriausybės valdomame, jėgas raštininėn vien tik lenkų kalba tegirdi. Kurie raštininkeliai kad ir moka lietuviškai, bet gėdisi "chamų" kalbos, o kiti tai ir visai menkai tesugrabeilija. Įdomu, kaip jie gali vesti knygas lietuvių kalba. Zemaitis.

PUSTAPEDŽIAI.

(Vilkaviskio vals.) Mūsų kaimas yra gana didelis, susidedęs beveik iš stambių ūkių. Yra mokykla, kurią lanko gana daug mokinių. Taip pat yra ir jaunimo lavinimosi kuopa, gyvuojanti antrus metus, kurioje yra apie 50 narių. Jaunimo gana daug, bet mažai susipratę. Susirinkimuose buna didžiausia netvarka, užuot gražiai elgusis, buna vien girtuoklių skandalai. Blogas įprotis tėti susirinkimus ligi 3-4 valandų nakties, kas ne labai mums geistina. Kupai vadovauja mūsų mokytojas p. K. Tik galia, kad mokyti — laiko vakari-

niuose kursuose klausytojus ligi 12-1 valandų nakties. Del to kiti jaunieji visiškai kursų nenori lankyti. Kadangi kuopoje yra iš tvirkusių narių, tai ir kuopos darbingumas nekoks, nors kitus, pavyzdžiui "pavasarininkus", labai kai kurie mėgsta pasiepti, nežinurint, kad pats juos viskas tvarkingiau eina.

Kuopos narys.

IŠ VALSTIEČIŲ SAJUNGOS GYVENIMO.

ŽEMAIČIŲ KALVARIJA.

Gruodžio 8 d. įvyko steigiamasis Valst. Sąjungos susirinkimas. Išreikšė norą būti Sąjungos nariais 14 asmenų. Kuopos komiteto pirmininku išrinktas Ad. Mika, sekretorium — Pr. Gedvilas, kasininku V. Lukauskas.

P. Gedvilas.

LIETUVOS MISIJOS TOLIMESNIS MARŠRUTAS.

Šiuo Chicago Distrikto Komitetas Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų apreiškia tolimesnį maršrutą.

Dekalb, Ill. utarninke, kovo 2 d., 7:30 val. vak.

Rockford, Ill., seredoje, kovo 3 d., 7:30 val. vak.

Rockdale, Joliet, ketverge, kovo 4 d., 7:30 val. vak.

St. Charles ir Batavia, pėtnyčio, kovo 5 d., 7:30 val. vak.

Chicago Heights-Steger etc., subatoj, kovo 6 d., 7:30 val. vak.

Spring Valley, Ill., nedėlio, kovo 7 d., 2 val. po pietų.

Westville, Ill. 7:30 val. vak.

Indiana Harbor, panedėlyj, kovo 8 d., 7:30 val. vak.

Gary, Ind., 9 val. vak.

East St. Louis, utarninke, kovo 9 d., 7:30 val. vak.

Springfield, 9 val. vak.

So. Omaha, Neb., seredoje, kovo 10 d., 7:30 val. vak.

Grand Rapids, Mich., pėtnyčio, kovo 12 d., 7:30 val. vak.

Augščiau nurodytos kolonijos turės progą turėti pas save pažymėtose dienose Lietuvos Misiją.

Kolonijų Paskolos Stočių Pirmininkas ir Sekretorius tegul tuo jau praneša apie surengimą jų kolonijose išskilimo susirinkimo priėmimui Misijos, žemiau paduotu adresu.

Kiekvienos kolonijos komitetas malonės pasirūpinti turėti užteklinai knygelių ir Bonų užrašinėtojų.

Visas pastangas dėti, kad nurodytose dienose ir vietose tikrai prakalbos [VYKTŲ. Jeigu kur but visai negalima, tai TELEGRAFUOTI žemiau paduotu adresu.

Pasirūpinti, kad kolonijų atstovai pasitiktų Misiją, nulydint i susirinkimo vietą.

Vardu Chicago Distrikto Lietuvos Paskolos Komitetas — S. Valančius ir P. Baltutis, 3246 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone: Drover 701. Drover 3514. Yards 6126.

PRANEŠIMAS LIETUVOS MISIJOS DELEI LIETUVOS PREKYBOS BENDROVĖS SUTARTIES SU LIETUVOS VYRIAUSYBE.

Remdamasi Lietuvos Vyriausybės įgaliojimu nuo spalio 31 dienos 1919 N. 1591 punktą 7, Lietuvių Misija ir Lietuvos Prekybos Bendrovė įpatoje savo vedėjų ir direktorių, 2 d. Vasario 1920 yra nutarę:

1. Lietuvos Prekybos Bendrovė, tikdama, kad nuo Amerikos lietuvių būtų užtraukiama vienos rūšies Lietuvos laisvės paskola, ant 5 milijonų dolarių iš penkių metų sudarytąją rugpjūčio 20 dieną, 1919 m. N 5836 tarp Lietuvos Vyriausybės ir Bendrovės sutartį delei išleidimo ir parda-

vinėjimo vieno milijono dolarių Lietuvos Bonų iš 51/2 nuosimčių dviem metams skaityti sunaikinta.

2. Lietuvos Prekybos Bendrovė pasiūlo ir Lietuvos Misijai pilnai sutinka, idant visiems, kurie yra išpirkę arba dalinai užsisakę nuo Bendrovės minėtosios rūšies bonus, būtų duodami Laisvės paskolos bonai, o tiems, kurie netiktų ir kurių pinigai per Bendrovę jau būtų Lietuvos Misijai pasiūti, Lietuvos Misijai sutinka grąžinti i mėnesį laiko nuo šio paskelbimo.

3. Lietuvos Misija šiuo paskelbimu, jog Lietuvos Prekybos Bendrovė, turėdama omenyje, didį svarbą veikiau atėti Lietuvos Vyriausybei pagelti on, ir norėdama dėtis prie vienos Bendrovės Lietuvos laisvės paskolos, pirmoji yra Misijai įmokėjus: 15 tukstančių dolarių surinktų jos nuo bonų pirkėjų ir pasitiki, jog visi pirkusieji, pas ją bonus suktis pamainyti juos Lietuvos Laisvės bonais.

Pasirašė, Jonas Vileišis, Lietuvos Misijos Pirmininkas. Lietuvos Prekybos Bendrovė, Pasirašė John J. Roman, Prezidentas. Pasirašė, F. J. Kalinauskas, Antspauda. Sekretorius.

RED. ATSAKYMAI.

Martinui Tamušaičiui. — Jūsų eilutės neatsako taisykškam eilių rašymo būdai ir neturi sa- vyje poezijos. Nesmaudosime.

T. Mitchell. Eilės neturi jokio dailės skonio. Netalpinsime. Ten buvęs. Tamstos žinutėje apie "Naujiųjų" balių ir koncertų nieko nepasako apie jo skoni, bet vien išisto korespondencijoje kritikuojama už vartojimą žodžio: "ponas". Juk viešuose suėjimuose tik ir reikia panašiai elgtis. To reikalauja mandagumas. Netalpinsime.

Veliavos Akyvaizdoj

TAI YRA PUKIAUSIA KNYGELĖ LIETUVIŲ KALBOJE. KIEKVĖNAS JĄ PAĖMĖS SKAITYTI, NEPADEŠ JOS IKI NEPERSKAITYS VISĄ.

KNYGUTĖ APRASO APIE KARĘ, SPROGSTANČIĄ MEDŽIAGĄ, JURŲ PLĖŠIKUS (PIRATES) IR LABAI DAUG KITOKIŲ DALYKŲ.

LIETUVA, 3253 S. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

KAINA TIKTAI \$1.00

TIESIAI

HAMBURGA

CUNARD LINE

DVIEJU SRIUBU LAIVAS

Saxonia Bal.-April 3-čia

CABIN MOKESTIS \$150. TREČIA KL. \$100.

Karės mokesčių \$5.00

Dėl platesnių Informacijų klauskite

THE CUNARD STEAM SHIP CO. LIMITED

arba vietinių agentų

PIRK

PIRK

PIRK

LIETUVOS LAISVĖS BONA

Jeigu tikrai norite, kad būtų

LIETUVA

Laisva Nepriklausoma Demokratiška Respublika

Bonai ant 100 dolerių ir daugiau (yra ir mažesni ant 50 dolerių).

skolinami ant 15 metų ir duos kiekvienam po 5 nuosimti i metus.

Pirkite Savo Kolonijos Stotyje

Arba kreipkitės stačiai i Lietuvos Misiją prisiūsdami pinigus:

257 WEST 71st STREET

NEW YORK CITY

Vietinės Žinios

SLA. 208 MOTERŲ KUPOS VAKARAS.

Vasario 29 d. M. Meldžio svetainėje atsibuvo minėtos moterų kuopos vakaras. Vakarą programavo visais atžvilgiais pavyzdinčiai sutvarkytas ir išpildytas. Matyt, mūsų materyse yra užtekiniai gabumo, drąsos bei pasivertimo dirbti; gal dėlto ir jų vakarai gražiai išpildomi.

Lai bus leista pastebėti vieną dalyką, kuris, manau, yra naudingas, tai, paprastai, vakaro vedėjas ar vedėja pradeda vakarą, pratardamas į publiką, idant sveikintų pasidarytą tvarką, nutilti. Tuomet ir publikai yra maloniau ir patiemis artistams neleidžia savo užduotis pildyti.

Pirmiausiai buvo vaidinta dvi veiksmė tragi-komedija "Susipratus". Pats veiksmas gan pavyzdinčiai, pamokantis, jį ji gražiai išpildant, rodos, ir maitai savo akimis, jauti, kai ištikrųjų skaudų gyvenime apsiereikima, kuris tai šeimynai teikia vien sielvartą, upelius asarų.

Galima drąsiai sakyti, kad minėta veikala taip išpildė minėto vakaro artistai-mėgėjai.

Svarbiausia rolė ir geriausiai išpildyta tai Agotos Minkštimienės. Ją atliko P. Mockienė. Ji sugebėjo, ypatingai vargo momente (mirus vyrui) išreikšti šeimynos padėtį bei jos globėjo ir draugo, parodyti motinos meilę savo vaikams, ir atjausti skausmą širdies, koki ištikrųjų kencia motina del savo nuskriaustų, nekaltų vaikų.

Micevičiui, Igno Darbštui, SLA. Organizatoriaus rolė, negalima nieko užmesti. A. Kvedaras, Raulo Minkštimo, — taipgi neblogo, tik kartais buvo pastebima ant veido berckalinga šypsa. S. Valančiui, Petro, Onutės Myletino rolėje, vaidino pagirtinai. P. Valasevičiui, Onutės rolėje, iškarto buvo galima pastebėti trukumas, nes budama jauna, turėjo daugiausia mažiau gyvumo, vikrumo parodyti. Bet tik antrame veiksmo pas jį apsiereikė. Reikia atiduoti užtarnautą pagyrimą V. Suoliukui, Vincui ir A. Micevičiui. Katriutės rolėse.

Toliaus Hilda Vilkiutė ir Irena Jonaitiūtė gražiai išpildė šokių. Bet gražiausia atliko šokių Valse Silvia Kiriutė. Dar visi

jaunutė, bet pas ją artistišku- mės, tarsi, prigimtas. Apvairinavimui viso programo p-lė Marijoną Rakauskaitę su- dainavo solo, keletą dainelių. Nematau reikalo jas išvardinti, bet tik pažymėsiu, kad plaukiančių savo balsu daug dailės skonio su- teikė publikai už ką jai suteikta daugybės aploismentų. Jei p-lė Rakauskaitė išreikštų nuodugnų artistiškumą veido išraišką bei malonių žvilgtelėjimų, kaip ir jos švelniai plaukiantis balsas, tuomet, kaip širdyje, taip ir pa- viršutiniai ji parodytų pergyve- nanti tas visas ypatybes, kurios slepiasi dainoje.

Vieną dalyką, kokį teko pa- stebėti pas mūsų moteris, tai negaliu palikti neminėjęs. Jos pralenkė vyrus tuomi, kad pa- skirtu laiku pradėjo vakaro pro- gramą. Pukus pavyzdys.

Vyrai! čia mums reik išto pa- simokinti ir mūsų darbus visuo- met pradėti ir baigti laiku.

A. R.

PAVYZDINGOS KRIKŠTY- NOS DAROTOS PAURIU- TĖS.

Nedėlio, vasario 29 d. Petro ir Marijonos Paurių dukters įvyko krikštynos, kur susirinko mažas būrelis svečių, bet gerų Lietu- vos piliečių. Bešnekučiuodami tarp savęs, atsiminė ir apie tē- vyne-Lietuvą ir sumetė \$26. Lietu- vos Raudonajam Kryžiui. Au- kantai: po \$5.

Jonas Kazakauskas, Jonas Zda- nis, Juozas Pugždis, Marijona Paurienė, Juozapas Kaminskas, Juozapas Raziola \$t. Viso \$26. Lai auga bujoja jaunutė lietu- vaitė D. Pauriutė. Ten buvęs.

Sirdingai tariu ačiū — pinigai \$26.00 priimti.

Dr. A. L. Graičunas, Centr. Sekr. L. G. D.

Bridgeport.

Susiv. Amerikos Lietuvių Ka- reivių 3 kuop. domai.

Utarninke, kovo 2 d. šv. Jurgio parap. svet. atsibus lavinimosi ir taip kareiviškos pamokos į ku- rias žėdnas narys privalo atsi- lankyti ir susipažinti. Visi nariai ir norintieji prisirašyti esate kvie- čiami atsilankyti kuoatkaitingiau- siai.

Valdyba.

WEST SIDE.

Susiv. Am. Liet. Kareivių 7 kp. atsibuvo prakalbos vasario 17 d., M. Meldžio svetainėje. Žmonių buvo nemažai prisirinkę. Pirmas kalbėjo kareivis A. J. Tutlis. Jis aiškino S. A. L. K. organizaci- jos stovį, pažymėdamas, kad West Sieds 7 kuopa pasiliks nuo kitų kuopų, dar daugel jau- nuolių neatjaucia Lietuvos šia- me svarbiame momente. Rasi, neatkreipdami atydos į Lietuvos reikalus, agitavimą pirkime pas- kolas Bonų ir kitų svarbių tau- tos reikalų. Antras kalbėtojas, Dr. C. K. Cherris, paaiškino vi- sų lietuvių užduotis dabartinia- me laike, anot jo, butų daugel- lengviau kovoti ir apginti Lie- tuvos rubėžius nuo priešu, jei visi stotų išvien. Dar kalbėjo kareivis J. J. Zankus, aiškindamas tikslus šios organizacijos ir kvietė prisirašyti visus jaunuolius. Gal su laiku su- sipras ir stos prie bendro darbo.

Ten buvęs.

Brighton Park.

Lietuvių Dailės ratelio mėne- sinis susirinkimas atsibus sere- doj. 7:30 val. vak., bažnytinėje svet. prie 44-tos ir Fairfield ave. Visi nariai ir narės kviečiami at- silankyti, nes daug naujų dalykų yra svarstymui. Taipgi dar kurie nepriklausote prie Dailės Ra- telio nepamirškite ateiti ir tapti nariais. B. D. Kauneckis, 4334 S. Rockwell St.

NESMAGI NAUJIENA IŠ LIE- TUVOS.

Mėnuo tam atgal, p. A. Sudavi-

čius rašė laiška, kuriame pažymėjo šitokį liudnį atsitikimą, butent su- nus Viktoras 23 metų, žuvo iš na- mų jė jokio pėsakio, manoma, kad tapo užmistas.

Iš gautojo laiško dabar, išskaito- ma dar liudnesnė naujiena, butent darbo laiku "jaujoje", iškilo kivi- rčiai tarpe pat'ės Adolfo Sudavičiaus ir jo darbininkų; pasibaigė užmūsi- ma A. Sudavičiaus, gi užmūstas su- rastas upėje Salpieje A. A. Adol- fas Sudavičius gimė ir užaugo Jo- mančių Viensėdyje, Kauno rėd., Ra- seinių apskr., Rietavos valsč.

1901 m. Sudavičius nupirko Sal- pienos Viensėdyje. Sveikšnos para- p., Raseinių apskr., Žemaičiuose, kur gyvena iki minėtos savo gyvenimo nelaimingos mirties.

Mano užuojautos žodis: Tegul jam bus lengva Lietuvos žemelė.

A. L. Lukas.

BRIDGEPORTO L. L. P. STOTIS.

L. L. P. Bonus galima užsi- rašyti šiose vietose:

Liberty Land Co. 3301 So. Halsted St.

M. Kiras ofise, 3331 So. Hal- sted St.

Universal State Bank, 3252 So. Halsted St.

F. M. Satkauskas, Dolekšni- krautuvė, 3423 So. Halsted St.

J. A. Martinkus 3324 So. Hal- sted St.

Perzinskio vyriškų drapanų krautuvė.

"Lietuvos" Dienraščio Admi- nistracija, 3253 So. Morgan

Kurie nėra dar olnai užsimokė- ję L. L. Paskolos Bonų, tai malon- kėite užsimokėti Universal State Bank. Ten priimami likusieji u- mokėjimai.

PAJIEŠKOJIMAI.

Vaclovas Laskauskai ieško savo sunų. Prieš karą gyveno mieste Niagara Falls. Praneša, kad jų nameliai sudeginti. Meldžia jų pačių ar kas apie juos žinotų pra- nešti šiomi adresu:

Vaclovas Laskauskas, Rutkiškių dvare, Alvito valsč., Vilkauskio apskr., Suvalkų rėd.

Jonas kučius iš Lietuvos ieško savo svaivį Vinceną Kiskį. Prieš pasaulinį karą gyveno Louis mie- ste. Meldžiū jo paties ar kitų prane- štį šiuo adresu:

Jonas Kučius, Kauno rėd, Pane- vėžio apskr., Ramygių vals., Gri- galių kaimo.

Juozas Zigmuntavičius ieško Pe- tro Zigmuntavičiaus, gyveno Chica- goje. Jis čion turėjo savo namų ir rūbų dirbtuvę. Praneša, kad tėvas yra miręs 1917 m., o kiti visi gyvi. Meldžia jo paties ar jį žinančių praneštį šiomi adresu:

Juozas Zigmuntavičius, Davjėrių valsč., ir kaimo, Pašvalio apskr., Kauno rėd.

ATSIMKITE LAISKUS.

Chicago Centraliniam pašte (je- imini duris nuo Adams gatvės) yra šiem asmenims laiskai:

- 503 Andrejauskas Pranciškus
- 504 Antanai P.
- 510 Bagdonas John
- 511 Bacevičia Jonas
- 572 Jankauskas Jokubas
- 578 Kiniauskas Vilimas
- 590 Kuzmickas Juozas
- 626 Petrauskas Juozas
- 637 Razminas Dominikas
- 638 Rimkus Jonas
- 639 Rimkus Jonas
- 645 Satautas C.
- 652 Silaitis Jurgis

Ieškau Vladislavo Goro- deckio (Horodeckio) prieš ketverius metus gyveno Mi- neapolis, Minn., o dabar nežinau kur. Turiu svarbių žinių iš Lietuvos. Jis paei- na iš Grigaičių, Šidlavos par., Raseinių apskr. Kas apie jį žino ar kas jį pats malonės atsiųskite adresu: RAPOLAS GEČIUS, 3253 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Severos Gyduoles užlaiko- seimynos sveikata.

Linimentas

arba tam tikras tepalas privalo v- siuomet rasti namuose, idant at- sitikimose, kur reikalaujama te- palas paviršiniui. Šiojiniui, gaudant tuos aptuotus greičiai ir pasekmiza, palyginama nuo įvairių nesmagumų. Pasielgite šimtingai nusipirkdami!

Severa's Gothard Oil

(Severos Gothardiško Aliejaus), kura vartojamas, kaip linimentas arba paprastos tepalų nuo rheu- matizmo, neuralgijos, persipėmi- mo, tinimo, padidintų gylių, rau- menų ir skausmų sustingimo ir nuo visokių ligų ir skausmų. Kainos: 30 ct. ir 2 ct. taksu, arba 60 ct. ir 3 ct. taksu. Pariduoda vi- sur apskrėse.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Pajieskau brolio Leono Juciaus, Pacina iš Girvainių kaimo, Lauku- vos parap., Telšių apskr. Pirmiaus gyveno Pensilvanijos valstijoje. Da- bar nežinau kur. Yra jam laiškas iš Lietuvos nuo motinos. Ji nori suzi- noti ar jis gyvas. Jis pats ar kas jį žino, malonėkite pranešti sekančiu antrašu: Charles Jucius, 3221 So. Lime Str., Chicago, Ill.

Rakandai ant pardavimo.

Parsiduoda 6-šių kambarių ra- kandai, vartoti tik 8-nius mėne- sinus, visai naujutėliai. Parduodu iš priezasties moters mirties. Par- duosiu pigiai. Reikale pirkimo at- siųskite nuo 9 ryto iki 9 vaka- ro, antros lubos.

L. S. 3215 So. Wallace St.

Reikalingas Janitorui pagalbininkas pavienis arba viedes ba valkus arba su vienu valku. Pavieniam \$60.00 ir mė- nesį su valku, viedusiam \$120.00 ir mė- nesį su valku. Atsiųskite pas: Simonas Ignatowich, 6600 Maryland Ave., Telefonas Blackstone 3734.

Parsiduoda bardzaskutyla gražio- vietoj tarpe lietuvių ir svittimaučių Intaisimai visi geri ir kuonaujausios mados, elektrikos mašinų darymui masadzo, gydymui reumatizmo, elektri- kos mašinų plaukiamu. Viskas gata- va, tik stok ir dirbk. Biznis išdirbtas per 10 metų ir gerai žinomas visiems aplinkėms žmonėms. Priežasdis pardavimo sužinosi ant vietos?

Atsiųskite laišku rašdami: "Lietuva" No. 15, 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Pajieskau pusbrolio, Juozapo Raz- mina, paelna Kama redybos, Kelmės parapijos. Pakarčiamų kaimo, Prieš trejus metus gyveno Chicagoje, Ill 1922 So. Jefferson St. užsimdavo langu plo- vumu. Kas apie jį žino arba jis pats malonės praneštį šiuo adresu. S. Pirkuna, 76 Columbia St. Bridgeport, Conn.

ANT PARDAVIMO. Parsiduoda pigiai, tik už \$4,400.00, medinis namas, tris metal kaip staty- tas ir extra lotas 100 pėdų ilgio ir 30 pėdų pločio. Turti buti parduotas ir trumpa laika. Savininkas išvažiuoja ant ukės (farmy). Atsiųskite sekan- čiū antrašu: V. Z., 4017 Brighton Place, Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO. Parsiduoda plytu namas, keturiu me- tu senumo, prie Sacramento Ave., ne- toli nuo Archer Ave. 60 pėdų pločio iš- frono, 3-6 kambarių flėtai ir krantuve dabar tuščia. Gera vietos pieno krau- tuvel. Gazas ir elektrikos pečias šilu- ma. Randos nešas \$1,080.00 Kaina \$10,500.00. Adam Marszewski, Room 816 25 S. La Salle St.

FARMŲ PIRKĖJAI.

Pirčiau negu pirkste FARMA gau- kite platesnius paaiškinimus iš Lietu- vių bendroves, apie lietuvių kolonija Wisconsin, kur jau daug lietuvių gy- vena ir dar tūkstantai apsigyvenę, nes ten žemė labai gera ant kurios viskas labai gerai auga nepaisant kokie metal- nebuti. Dauguma mūsų pirkėjų buvo išvažinėję po daugel valstijų, bet tin- kamesnės viegos niekur negalėjo ras- ti. Vieta labai pulki. Farmos randasi aplinkui miesteli, kuriame visi bizne- riai yra lietuviai ir dar yra proga ke- liems biznieriams atidaryti kitokių biznizus, nes trumpame laike bus bu- dojama keletas dirbtuvių. Dar dabar žemė labai pigi sušginant su kitų kompanijų prekėmis, tai mūsų bendro- vė parduoda per pus pigiau. Gražios leikos, ežerai, dabina visą aplinkinę, visur geri keliai, kad ir blogiausiam ore, visur galima išvažiuoti. Žodžiu sakant visi parankumai del fermerių yra ant vietos, visur lė- viškai kalba- ma, šokama ir dainuojama, taip tenai gyvenantieji jaučiasi, kaip kad jausda- vosi Lietuvoje.

Kas nori platesnių paaiškinimų, tai prisistykite savo adresą, o mes prisly- sime jums knygele su platesniais pa- aiškinimais, pavykšiais ir plenu.

Liberty Land & Investment Co., 3301 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reikia operatoriu prie vaikų dra- buzių. Taipgi prie išsiuvinėjimo ran- komis, kurie galėtų darbą nešties į namus.

Madewell Garment Co. 4817 W. Roosevelt Rd. Chicago. Inėjimas nuo 48-to Courto.

PUIKI FARMA.

PARSIDUODA 120 akierių gera far- ma Wis. tik 2 mailės nuo miesto, 70 akierių išdirbtos, 40 akierių ganyklos ir 10 akierių miško. 25 akieriai rugiais už- sėta, 12 akierių dobilais, o kita žemė ki- tokiais javais. Visos triobos beveik naujos, stuba 6 kamb. ir beismenų ant cementinio fundamento, visai nau- ja, barnė tik vienas metas kaip buda- vata. 3 arkliai visi jauni, 6 karvės, 14 kailių, 20 vištų, taipgi su visomis ko- kiois tik reikalingos del farmos ir ki- tals visais įtaisymais. Bus parduota arba mainyta ant Chicago's prapertės. Norintieji geros farmos nepraleiskite šios progos!

LIBERTY LAND & INVESTMENT CO. 3301 So. Halsted St., Chicago, Ill.

SKUBINKIT PIRKTI.

Namai labai brangsta ir dar eis brangyn per ilga laika, nes viskas brangsta, materijolas kila, algos kila, o Chicago's miesto gyventojai šimtais tūkstančių dauginasi, jau dabar keli simtai tūkstančių namų trūksta ir kas kart dar daugiau truks, užtai kad bu- davoti per daug brangiai atsieina.

Ant sekančių namų galės uždirbti kerą pelną, bet turi pasiskubinti pir- ki o paskui bus didesnė prekė.

PARSIDUODA vieno pag. namelis su beismenų ant Bridgeporto. Parsi- duoda už \$1500.

PARSIDUODA 2jų pag. murinis na- mas po 5 kam. su gesu, maudyklėmis, už \$4500.

PARSIDUODA 3jų pag. murinis na- mas po 4 kambarius už \$4700.

PARSIDUODA 4rių pag. medinis na- mas po 4 kamb. su gesu ir maudyklė- mis. Randos neša \$720 į metas, taipgi ant gero cementinio fundamento tik- tai už \$5500.

PARSIDUODA 3jų pag. murinis na- mas po 5 kambarius tik 5kių metų se- numo už \$6500.

PARSIDUODA 2jų pag. naujas mu- rinis po 6 kamb. su pirmos klesos įta- symais, šiltu vandeniu apšildomas, bol- le's yra atskirai kiekvienai familijai, kožnas sau apšildo, didelis beismen- tas ir visas išcimentuotas, namo vidu- rys yra drūmedžiū ištaisytos, pečiai ir ice boxes priguli prie namo, lotas di- delis 30x125 ir gatvės ištaisytos ir iš- mokėtos, Randasi arti parku. Randos neša \$732.00. už \$7500.

Visi viršinietė namai bus parduoti ant lengvų išmokėjimų ir vis randasi gerosiose vietose ant Bridgeporto ir Bri- ghton Parke.

LIBERTY LAND & INVESTMENT CC. 3301 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Phone Yards 2544
DR. S. NAIKELIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Of: ir gyv: vieta 3252 S. Halsted St.
Val: 9-11 ryte; 2-4 ir .30-9:30
Town of Lake 4712 S. Ashland Ave.
Val: 4:30-7:00 P. M.
Phone Drover 7042

Phone Canal 257
DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
Naujienu Name
Val: 9 iki 12 ryto ir 2 iki 9 vakare
1739 S. HALSTED ST CHICAGO

DR. JOHN N. THORPE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1637 W. 51-ma ir kamp.Marshfield
Val: iki 9; ir 3 iki 4 ir 7 iki 8
Telefonas Prospect 1157

Tel. Melrose Park 2397.
DR. A. I. EPSTEIN.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
101 Broadway, kampas Main St.,
Melrose Park, Ill.
Kalba Lietuviškai ir Rusiškai.

Phone Canal 622
DR. C. K. CHERRYS
Lietuvis Dentistas
Valandos: 9:30 iki 12; 1 iki 8 vak.
2201 W. 22ra IR S. LEAVITT STS.
CHICAGO, ILL.

INCOME TAX
BLANKOS IŠPILDOMOS
Panedėlio, Utarninko ir Ketvergo
vakarais.
Jono Bagdžiūno Bankoje,
2334 S. OAKLEY AVE.

Telephone Yards 1532
DR. J. KULIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų
Specialiai gydo limpančias, senas ir
paslėpas vėry ligas
3269 S. HALSTED ST., CHICAGO

DR. M. T. STRIKOLIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 1757 W. 47 st Boulevard 160
Ofiso val. 10 ryto iki 2 p. p. ir 6:30
iki 8:30 vak. Nedėl. 9 iki 12 diena
Namai: 2914 W. 43 St. McKisley 263

Phone Yards 153-531
Residence Phone Drover 7781
F.A. JOZAPAITIS, R.Ph.
DRUG STORE—APTEIKA
Pildome visokius receptus
3601 S. HALSTED ST. CHICAGO

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
29 S. LA SALLE ST., ROOM 324
Telephone Central 6390.
Vakaraš. 812 W. 33-RD STREET
Telephone Yards 4681.

Phone Boulevard 2160.
Dr. A. J. Karalius
UŽSISENEJUSIOS
LIGOS
Valandos: 9 iki 12 ir 4 iki 9
vakaraš.
3303 So. Morgan St.
Chicago, Ill.

Dr. S. Biežis
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 2201 W. 22nd Street
Kampas S. Leavitt St.
Telefonas Canal 6222
Val: 1 iki 5 ir 7 iki 9 val. vak.
Gyvenimo vieta: 3114 W. 42nd St.
Telefonas McKinley 4988
Valandos iki 10 ryto.

Dr. M. Herzman
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaip
patvyras gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo akis ir chroniškas ligas vyrų, mo-
terų ir vaikų, pagal naujausias metodus
X-Ray ir kitokius elektrų gretaisius.
Ofisas ir laboratorija:
1025 W. 18-TH STREET
netoli Fisk Street
Valandos: nuo 10-12 pietų ir 6-8 vakare
Telefonas Canal 3110
Gyv.: 3112 SO. HALSTED STREET
Valandos: 8-9 ryto tikiai

Telephone Drover 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakare
Nedėlidienais pagal sutarimą
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arai 47-tos gatvės

AKUSERKA
Mrs. A. Michniew. ch
Baigusi Akusierijos ko-
legiją; ilgiai praktiku-
jusi Pensilvanijoje
hospitales, Paskemin-
gai patarnauja prie-
gimdymai. Duoda rodo-
visokiose ligose moteris
ir merginoms.
3113 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.
Nuo 6 iki 9 ryto ir 7 iki 9 vak.

A. PETRATIS & S. FABIJONAS
A. PETRATIS & CO.
MORTGAGE BANK
REAL ESTATE—INSURANCE
EUROPEAN AMERICAN BUREAU
Siūnia Pinigus Parduoda Laivokortes
NOTARIJUSAS
3249 So. Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE BOULEVARD 611

John Kuchynskas
LAWYER
LIETUVIS ADVOKATAS.
29 SO. LA SALLE STREET
CHICAGO, ILL.
Telephone Central 3684
Valandos: 9 ryto iki 5 vakare,
Subatomis: 9 iki 1 po pietų
VEDU VISOKIAS BYLAS
VISUOSE TELIAUOSE.
Egzaminuotų Abstraktus perkant
arba parduodant Namų, Lotų ar-
ba Farmų ir padirba visokius
Legaliskius Dokumentus. Sutei-
kiu patarimus ir skolinu Pin-
gus ant Pirmų Mortgage, ant
lengvų sąlygų.
West Side Ofisas atdaras vaka-
rais nuo 7 iki 8 valandos.
Viršum Metropolitan State Ban-
kos. 2201 W. 22-ND STREET,
Cor. Leavitt. • Tel. Canal 2562

Brangus Tonikas.

Pereigos uždėtos ant skilvio ir vidurių sistemos parastai ir tankiai yra sunkios kurios palieka kuno organus silpname padėjime. Kentetojas ieško toniko, medicinos, kuri netik kad pagelbėtų jam, bet taipgi, kad jo vidurių organai dirbtų sutli- kime su gamtos įsikišimais. Tokie atsitikimai būna pasek- mingi tuojaus vartojant.

Severa's Esorka

(pirmaus žinoma kaip "Severos Skilvinis Bitteris"), kuri yra pasekmingas skilvio stiprintojas ir vidurių luosavimo tonikas, rekomenduojamas stipniems, seniems ir gnyntiems žmonėms. Jos medikališka priprava yra padaryta iš geriausių ir patikė- tinų vaistų gydyme užkietėjimo vidurių, nevyrinimo skilvio, neturėjimo apetyo ir paprastai arba silpnėjimo, vidurių sis- temos. Pamėgink plečekę šitų vaistų šiandien ir užstok ant kello sveikatos. Kaina: 75, ir \$1.50; karės taksų 3 ir 6 centai. Parsiduoda visose apskrėse

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSU KAINAS
ANT DURU, LENTU, REMU IR STOGAMS POPIERIO
Specialiai: Maleva malevojimui stūbų iš vidaus, po \$1.50 už galloną
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3009 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

LIBERTY BONDS
Mes perkaime Pergales Bondsus pilna parašytja
verte, ir Laivės Bondsus pilna pinigine verte.
Atneškite arba atsiųskite į
Atdara kasdien nuo 9-6
Utarninkais, Ketvergais
ir Subatomis 9-9
J. G. SACKHEIM & CO
1335 MILWAUKEE AVENUE,
tarp Paulina ir Wood